

KORPORACJA

Elementy konstrukcji prawnej

Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak

MONOGRAFIE

KORPORACJA

Elementy konstrukcji prawnej

Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak

MONOGRAFIE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 stycznia 2019 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Józef Frąckowiak

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

Agata Czuj

Łamanie

Wolters Kluwer Polska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-458-1

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Mojemu Mistrzowi i Mentorowi
Panu prof. dr. hab. Andrzejowi Kidybie

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Wstęp	19
Rozdział I	
Istota korporacji.....	27
§ 1. Pojęcie korporacji.....	27
1. Istota i cechy korporacji.....	27
2. Podstawowe kategorie korporacji	31
§ 2. Korporacja jako jednostka organizacyjna	36
1. Istota jednostki organizacyjnej	36
2. Cechy jednostki organizacyjnej	38
3. Wewnętrzne jednostki organizacyjne korporacji.....	40
§ 3. Korporacja jako stosunek prawny	41
1. Pojęcie stosunku prawnego korporacji	41
2. Cechy stosunku prawnego korporacji.....	44
§ 4. Podmiotowość prawna korporacji.....	47
1. Rodzaje podmiotowości prawnej korporacji.....	47
2. Przypadki „podwójnej” osobowości prawnej.....	54
§ 5. Korporacja jako zrzeczenie	57
1. Istota zrzeczeniowego charakteru korporacji.....	57
2. Znaczenie substratu osobowego korporacji	59
3. Szczególne przypadki korporacji jako zrzeczeń	63
§ 6. Dobrowolny charakter korporacji	64
1. Istota dobrowolności korporacji	64
2. Dobrowolność istnienia korporacji	66
3. Dobrowolność ukształtowania korporacji.....	70

4. Dobrowolność członkostwa w korporacji.....	72
§ 7. Wspólny cel i rodzaj działalności korporacji	74
1. Pojęcie i rodzaje celu korporacji.....	74
2. Rodzaj i przedmiot działalności korporacji	81
§ 8. Akty wewnętrznego prawa korporacyjnego	84
1. Umowa, statut lub regulamin działalności korporacji a umowa korporacyjna	84
2. Charakter prawny umowy korporacyjnej	88
3. Inne akty wewnętrznego prawa korporacyjnego.....	90

Rozdział II

Członkostwo w korporacji	93
§ 1. Istota i charakter prawny członkostwa w korporacji.....	93
1. Pojęcie członkostwa w korporacji	93
2. Rodzaje członkostwa w korporacji	97
3. Charakter prawny członkostwa w korporacji	100
§ 2. Skład osobowy korporacji.....	107
1. Korporacje zrzeszające członków bez względu na rodzaj ich podmiotowości prawnej	107
2. Korporacje zrzeszające osoby fizyczne	113
3. Korporacje zrzeszające tylko osoby prawne	116
4. Zakaz członkostwa korporacji w niej samej.....	118
§ 3. Ograniczenia możliwości uzyskania członkostwa.....	120
§ 4. Nabycie członkostwa w korporacji.....	124
1. Sposoby nabycia członkostwa w korporacji	124
2. Pierwotne nabycie członkostwa	126
2.1. Osobowe sposoby nabycia członkostwa	126
2.2. Kapitałowe i osobowo-kapitałowe sposoby nabycia członkostwa.....	129
3. Pochodne nabycie członkostwa.....	132
§ 5. Prawa i obowiązki członków korporacji.....	133
1. Zasada równych praw i obowiązków	133
2. Rodzaje praw i obowiązków członka korporacji	137
2.1. Klasyfikacje praw i obowiązków członka korporacji	137
2.2. Prawa i obowiązki członkowskie wyrażające naturę korporacji	139

§ 6. Utrata członkostwa w korporacji.....	145
1. Sposoby utraty członkostwa w korporacji	145
2. Osobowe sposoby utraty członkostwa	147
3. Kapitałowe sposoby utraty członkostwa	151

Rozdział III

Organizacja i działanie korporacji	155
§ 1. Ukształtowanie zasad organizacji i działania korporacji	155
1. Istota organizacji i działania korporacji.....	155
2. Modele organizacji i działania korporacji	157
3. Zależności kompetencyjne w strukturze organizacyjnej i działaniu korporacji.....	160
4. Organizacja i działanie wewnętrznych jednostek organizacyjnych korporacji	162
§ 2. Prowadzenie spraw i reprezentacja korporacji	164
1. Pojęcie prowadzenia spraw korporacji.....	164
2. Pojęcie reprezentacji korporacji	167
3. Podstawy prawne prowadzenia spraw i reprezentowania korporacji.....	169
4. Ukształtowanie kompetencji do prowadzenia spraw i reprezentowania korporacji.....	172
4.1. Prowadzenie spraw i reprezentacja w korporacyjnych osobach prawnych.....	172
4.2. Prowadzenie spraw i reprezentacja w korporacyjnych jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną	174
4.3. Prowadzenie spraw i reprezentacja w korporacjach niemających podmiotowości prawnej.....	179
§ 3. Wewnętrzna kontrola i nadzór w korporacji	180
1. Zakres przedmiotowy kontroli i nadzoru w korporacji.....	180
2. Modele instytucjonalnego nadzoru i kontroli w korporacji.....	182
3. Organy nadzoru i kontroli w korporacji.....	183

4.	Bezpośrednia kontrola wykonywana przez członków	189
5.	Instytucjonalny nadzór i kontrola a uprawnienia kontrolne członków korporacji	193
§ 4.	Uchwały członków korporacji.....	195
1.	Charakter prawny uchwały członków korporacji	195
2.	Uchwała a oddanie głosu lub wyrażenie zgody przez członka korporacji	198
3.	Charakter prawny zgromadzenia członków korporacji.....	202
4.	Kompetencje zgromadzenia członków korporacji	206
5.	Zasady działania zgromadzenia członków korporacji	209
6.	Modyfikacje działania zgromadzenia członków korporacji.....	213
§ 5.	Podważanie uchwał korporacji	214
1.	Przesłanki podważania uchwał członków korporacji....	214
2.	Charakter powództw w sprawie podważania uchwał członków korporacji.....	220
3.	Podważanie innych uchwał korporacji	221
§ 6.	Nadzór zewnętrzny nad korporacjami	224
1.	Rodzaje zewnętrznego nadzoru nad korporacjami.....	224
2.	Ogólne instrumenty nadzoru zewnętrznego	225
3.	Szczególne instrumenty nadzoru zewnętrznego	228

Rozdział IV

Majątek korporacji	235
§ 1. Istota majątku korporacji.....	235
1. Majątek korporacji i jej przedsiębiorstwo	235
2. Reżim prawny majątku korporacji	238
3. Cechy majątku korporacji	240
4. Majątek wewnętrznej jednostki organizacyjnej korporacji.....	243
§ 2. Mienie wniesione do korporacji przez członków	245
1. Obowiązek członka wniesienia mienia do korporacji....	245
2. Rodzaje świadczeń członka z tytułu obowiązku wniesienia mienia do korporacji	249
§ 3. Struktura majątku korporacji	260
1. Rodzaje kapitałów i funduszy korporacji.....	260

1.1.	Kapitał zakładowy i fundusz udziałowy	260
1.2.	Kapitały zapasowy, rezerwowy i fundusz zasobowy	265
2.	Fundusze własne korporacji a jej majątek.....	266
§ 4.	Majątek a działalność korporacji	268
1.	Zależności pomiędzy majątkiem a celem i działalnością korporacji	268
2.	Źródła majątku korporacji w toku jej działalności	271
2.1.	Prowadzenie działalności gospodarczej.....	271
2.2.	Dokapitalizowanie przez członków	273
2.3.	Zewnętrzne źródła majątku korporacji.....	275
2.4.	Dochody z własnego majątku korporacji.....	276
§ 5.	Świadczenia z majątku korporacji na rzecz członków a podzielność majątku korporacji	277
1.	Udział członków w zyskach korporacji.....	277
2.	Prawo do innych korzyści majątkowych z tytułu członkostwa w korporacji.....	280
3.	Prawo członka do części majątku korporacji	283
§ 6.	Majątek a inne dobra przysługujące korporacji.....	286
1.	Dobra osobiste korporacji	286
2.	Nazwa korporacji.....	287
3.	Firma korporacji.....	289
4.	Firma a oznaczenie przedsiębiorstwa.....	291

Rozdział V

Odpowiedzialność cywilna w korporacji.....	293
§ 1. Rodzaje odpowiedzialności cywilnej w korporacjach.....	293
§ 2. Odpowiedzialność za zobowiązania korporacji.....	298
1. Odpowiedzialność korporacji za jej zobowiązania	298
2. Odpowiedzialność członków korporacji za jej zobowiązania.....	303
2.1. Odpowiedzialność członków za zobowiązania a podmiotowość prawna korporacji.....	303
2.2. Odpowiedzialność członków za zobowiązania korporacji niemającej podmiotowości prawnej.....	305
2.3. Wspólne cechy odpowiedzialności członków za zobowiązania korporacji będącej jednostką	

	organizacyjną, niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną.....	308
2.4.	Szczególne cechy odpowiedzialności członków za zobowiązania korporacji będącej jednostką organizacyjną, niemającej osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną.....	312
2.5.	Odpowiedzialność członków korporacji za jej zaległości podatkowe.....	315
2.6.	Odpowiedzialność za zobowiązania korporacji a uczestniczenie w jej stratach	316
3.	Odpowiedzialność członków władz korporacji za jej zobowiązania.....	318
3.1.	Odpowiedzialność za zobowiązania jako sankcja za podanie fałszywych danych w oświadczeniach o wniesieniu wkładów	318
3.2.	Odpowiedzialność za zobowiązania w razie bezskuteczności egzekucji przeciwko korporacji.....	320
3.3.	Odpowiedzialność członków organów zarządzających za zaległości podatkowe korporacji.....	323
§ 3.	Odpowiedzialność cywilna członków wobec korporacji.....	325
1.	Odpowiedzialność wyrównawcza wspólnika kapitałowego za wady aportu.....	325
2.	Odpowiedzialność odszkodowawcza i wyrównawcza wspólników osobowych za naruszenie zakazu konkurencji	328
§ 4.	Odpowiedzialność odszkodowawcza członków władz wobec korporacji.....	331
1.	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy tworzeniu korporacji.....	331
2.	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone nienależytym sprawowaniem funkcji	333
§ 5.	Solidarna odpowiedzialność wyrównawcza członków oraz funkcjonariuszy wobec korporacji	338
1.	Odpowiedzialność za bezprawne wypłaty	338

---

2. Odpowiedzialność za znaczne zawyżenie wartości aportu.....	339
§ 6. Odpowiedzialność organizacyjna w korporacji	342
1. Istota odpowiedzialności organizacyjnej.....	342
2. Odpowiedzialność organizacyjna członków organów korporacji	344
3. Odpowiedzialność organizacyjna członków korporacji.....	349
3.1. Pozbawienie lub zawieszenie wykonywania niektórych praw członka korporacji	349
3.2. Usunięcie członka z korporacji.....	350
3.3. Odpowiedzialność organizacyjna w ramach nadzoru zewnętrznego nad korporacją	357
3.4. Odpowiedzialność organizacyjna a rozwiązanie korporacji	358
Bibliografia.....	361

WYKAZ SKRÓTÓW

- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- o.p. – ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.)
- p.w.p. – ustawa z 30.06.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 776 ze zm.)
- pr. aut. – ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1191 ze zm.)
- pr. bank. – ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.)
- pr. przeds. – ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.)
- pr. restr. – ustawa z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1508 ze zm.)
- pr. spółdz. – ustawa z 16.09.1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2018 r. poz. 1285 ze zm.)
- pr. stow. – ustawa z 7.04.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2017 r. poz. 210 ze zm.)
- pr. upad. – ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 2344 ze zm.)

-
pr. zgr.	-	ustawa z 24.07.2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. z 2018 r. poz. 408 ze zm.)
rozp. SE	-	rozporządzenie Rady (WE) nr 2157/2001 z 8.10.2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE) (Dz.Urz. WE L 294 z 10.11.2001 r., s. 1)
rozp. SCE	-	rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z 22.07.2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) (Dz.Urz. UE L 207 z 18.08.2003 r., s. 1)
rozp. EUIG	-	rozporządzenie Rady (EWG) nr 2137/85 z 25.07.1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych (EUIG) (Dz.Urz. WE L 199 z 31.07.1985 r., s. 1)
TUE	-	Traktat o Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 13)
u.d.u.r.	-	ustawa z 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 999 ze zm.)
u.d.p.p.w.	-	ustawa z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.)
u.e.z.i.g.s.e.	-	ustawa z 4.03.2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2036 ze zm.)
u.g.k.	-	ustawa z 20.12.1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 827 ze zm.)
u.i.g.	-	ustawa z 30.05.1989 r. o izbach gospodarczych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1218 ze zm.)
u.KRS	-	ustawa z 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 986 ze zm.)
u.o.p.	-	ustawa z 23.05.1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. z 2015 r. poz. 2029 ze zm.)
u.p.p.	-	ustawa z 27.06.1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 580)
u. prz. zagr.	-	ustawa z 6.03.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 649 ze zm.)
u. rach.	-	ustawa z 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.)

u.s.e.	-	ustawa z 22.07.2006 r. o spółdzielni europejskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2043 ze zm.)
u.s.g.	-	ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.)
u.s.p.	-	ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 995 ze zm.)
u.s.w.	-	ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 913 ze zm.)
u. sp. miesz.	-	ustawa z 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 845 ze zm.)
u. sp. soc.	-	ustawa z 27.04.2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1205)
u.z.n.k.	-	ustawa z 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2018 r. poz. 419 ze zm.)
u.z.z.	-	ustawa z 23.05.1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1881 ze zm.)

Periodyki

Apel. W-wa	-	Apelacja Warszawska
EP	-	Edukacja Prawnicza
KPP	-	Kwartalnik Prawa Prywatnego
M.P.	-	Monitor Polski
Mon. Pod.	-	Monitor Podatkowy
Mon. Pr. Hand.	-	Monitor Prawa Handlowego
Mon. Pr. Pr.	-	Monitor Prawa Pracy
Mon. Praw.	-	Monitor Prawniczy
NP	-	Nowe Prawo
OMT	-	Organizacja – Metody – Technika
OSNAP	-	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna i Pracy
OSP	-	Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPIKA	-	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OwSS	-	Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych
PA	-	Przegląd Administracyjny
PiP	-	Państwo i Prawo
PPH	-	Przegląd Prawa Handlowego
Pr. Sp.	-	Prawo Spółek
Prok. i Pr.	-	Prokuratura i Prawo
Prz. Pod.	-	Przegląd Podatkowy

Prz. Pr. Publ.	- Przegląd Prawa Publicznego
Prz. Sejm.	- Przegląd Sejmowy
PS	- Przegląd Sądowy
PUG	- Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
RPE	- Ruch Prawniczy i Ekonomiczny
RPEiS	- Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SC	- Studia Cywilistyczne
St. Praw.	- Studia Prawnicze
TPP	- Transformacje Prawa Prywatnego
ZNUJ	- Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego

WSTĘP

Korporacje stanowią przedmiot zainteresowania różnych nauk. Ich cechy mogą być rozpatrywane w ujęciach socjologicznym, ekonomicznym czy prawnym. Stanowią wyraz dążenia pewnej grupy podmiotów do wspólnego działania dla realizacji określonych celów, stąd zasady i skutki takiej współpracy rozpatrywane mogą być w różnych aspektach. Ich historia sięga okresu antycznego, gdy wyróżniano dwa rodzaje wspólnot: „dla pożytku całego życia” (*polis*, czyli miasta-państwa) oraz „dla pożytków chwilowych i częściowych”¹. Podstawy prawne konstrukcji korporacji ukształtowane zostały w starożytnym Rzymie², gdzie określonym stowarzyszeniom (*collegia*, *sodalitates*, *universitates*) przyznana została zdolność prawna, posiadały one swój majątek, osoby uprawnione do zarządzania nimi i ich reprezentowania. Były one określane jako „corpus” lub „universitas”³ i traktowane jako odrębne od swoich członków podmioty prawa. Wówczas też wykształciło się pojęcie osoby prawnej, które dość długo było utożsamiane z pojęciem „korporacja” i każda korporacja uważana była za osobę prawną. Aktualnie przymiot osobowości prawnej wyznacza rodzaj podmiotu prawa, natomiast pojęcie „korporacja” należy odnieść do różnych struktur prawnych, charakteryzujących

---

¹ Arystoteles, *Etyka nikomachejska*, Warszawa 1956, księga VIII.

² Zob. K. Kolańczyk, *Prawo rzymskie*, Warszawa 1973, s. 189; W. Osuchowski, *Zarys rzymskiego prawa prywatnego*, Warszawa 1962, s. 228–229; S. Wróblewski, *Zarys wykładu prawa rzymskiego prywatnego*, Kraków 1916, s. 302. Zob. też J. Linderski, *Państwo a kolegia. Ze studiów nad historią rzymskich stowarzyszeń u schyłku republiki*, Kraków 1961.

³ Do tej kategorii zaliczano w szczególności cechy rzemieślników, związki towarzyskie, religijne i polityczne, a także stowarzyszenia zarobkowe i przemysłowe – P. Zdanikowski, *Prawo udziałowe w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością*, Warszawa 2011, s. 21.

się wspólnymi cechami wyznaczającymi ich konstrukcję. W związku z tym wśród osób prawnych można wyróżnić zarówno takie, które są zaliczane do korporacji, jak i mające charakter zakładowy. Z kolei wśród korporacji wyróżnić można takie, które są osobami prawnymi, będące jednostkami organizacyjnymi, które nie mają osobowości prawnej, lecz ustawa przyznaje im zdolność prawną, jak i takie, którym przepisy prawa nie przyznają podmiotowości prawnej.

Szczególną kategorię stanowią spółki. Ich rodowód również sięga okresu starożytnego Rzymu, gdzie wykreowana została spółka (*societas*), która mimo pewnego podobieństwa do korporacji podlegała odrębnej od *corpus* (*universitas*) ewolucji prawnej⁴. Jednak także w tym zakresie doszło do pewnego terminologicznego połączenia, gdyż aktualnie spółki, zwłaszcza handlowe, określane są mianem korporacji i zaliczane do tej kategorii organizacji.

Nie tylko podmiotowość prawna i jej rodzaj są kryterium zróżnicowania korporacji. Stanowią one kategorię niejednorodną również z punktu widzenia innych cech. Zasadnicze znaczenie przyznać należy podziałowi na korporacje publicznoprawne i prywatnoprawne. Korporacje o charakterze publicznoprawnym tworzone są zazwyczaj w drodze aktów władczych, w szczególności ustaw, rozporządzeń, zarządzeń i realizują zadania ze sfery publicznej, działając w interesie ogólnym. Ich cechą jest również przysługiwanie uprawnień władczych wobec zrzeszonych członków. Przykładem mogą być korporacje zawodowe zrzeszające osoby wykonujące określony zawód, jak izby lekarskie, izby radców prawnych, w których członkostwo ma charakter obowiązkowy, ponieważ zrzeszają one z mocy prawa wszystkie osoby wykonujące określony zawód. Relacje wewnątrz takiej korporacji podlegają regułom prawa publicznego. Korporacje prywatnoprawne natomiast tworzone są na zasadzie autonomii woli zrzeszonych podmiotów, są organizacjami dobrowolnymi, w których stosunki prawne oparte są na zasadzie równorzędności stron. Cechą ewolucji ujęcia istoty korporacji prywatnoprawnych w polskiej nauce prawa jest występowanie poglądów zakładających organizacyj-

---

⁴ Na temat najważniejszych różnic między korporacją a spółką w prawie rzymskim – W. Osuchowski, *Zarys rzymskiego...*, s. 188–189.

ny, a nawet administracyjnoprawny charakter stosunków prawnych powstających w ich obrębie⁵. Wszystkie korporacje, które powstają z inicjatywy osób połączonych wolą współdziałania dla określonego celu, tworzone na zasadzie dobrowolności w drodze czynności prawnych, należy zaliczyć do korporacji, podlegających regułom prawa prywatnego, co oczywiście nie wyłącza obowiązywania wobec nich również regulacji publicznoprawnych. Nie powinno w tym zakresie wpływać na zakwalifikowanie korporacji jako prywatnoprawnej bądź publicznoprawnej uczestniczenie przez nią w życiu publicznym i realizowanie pewnych celów o takim charakterze, co dotyczy w szczególności związków zawodowych czy partii politycznych⁶. Takie ukształtowanie celów niewątpliwie powoduje, że tego typu zrzeszenia mają niejako podwójną naturę, gdyż będąc korporacjami prawa prywatnego, jednocześnie są organizacjami życia publicznego.

Innym podziałem korporacji jest rozróżnienie przy zastosowaniu kryterium realizowanego celu. Można na tej podstawie wyróżnić korporacje zarobkowe i niezarobkowe, w zależności od tego, czy ich podstawowym założeniem jest dążenie do osiągnięcia zysku, czy też tworzone są dla realizacji innych zamierzeń. Trudno jest w tym zakresie dokonać ich jednoznacznej klasyfikacji. Poza korporacjami o celach typowo zarobkowych, jak handlowe spółki osobowe czy spółdzielnie, oraz takich, które realizują wyłącznie cele niezarobkowe, jak partie polityczne, można

---

⁵ J. Blicharz, *Charakter norm regulujących stosunki wewnątrzorganizacyjne w stowarzyszeniach zarejestrowanych*, OMT 1989/5, s. 1 i n.; B. Słotwiński, *Z teoretycznych zagadnień prawa spółdzielczego*, Warszawa 1973, *passim*; *idem*, *Glosa do wyroku SN z 21.12.1970 r.*, I CR 517/70, OSP 1973/5, poz. 88; M. Wierzbowski, *Charakter prawny stosunków w organizacjach społecznych*, PiP 1970/8–9, s. 66 i n.; *idem*, *Akty normatywne organizacji spółdzielczych*, Warszawa 1977, s. 49 i n. Rozważania dotyczące charakteru stosunków prawnych w obrębie stowarzyszenia prezentują E. Hadrowicz, *Prawo o stowarzyszeniach. Komentarz*, Warszawa 2016, s. 113 i n.; P. Suski, *Stowarzyszenia i fundacje*, Warszawa 2006, s. 235 i n. Koncepcje dotyczące charakteru stosunków prawnych w spółdzielni omawia K. Pietrzykowski, *Powstanie i ustanie stosunku członkostwa w spółdzielni*, Warszawa 1990, s. 60 i n.

⁶ Odmienne A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne. Zarys części ogólnej*, Warszawa 2018, s. 268. Na temat natury prawnej partii politycznych w prawie niemieckim – m.in. B. Knof [w:] *Münchener Handbuch des Gesellschaftsrechts*, Bd. 5, *Verein, Stiftung bürgerlichen Rechts*, Hrsg. V. Beuthien, H. Gummert, M. Schöpfung, München 2016, s. 100 i n.

wyodrębnić taką ich grupę, która może zostać tworzona w każdym celu dozwolonym przez prawo, jak handlowe spółki kapitałowe. Poza tym należy wyróżnić kategorię korporacji, które choć z założenia tworzone są w celach niezarobkowych, mogą akcesoryjnie wykonywać działalność gospodarczą i realizować cele zarobkowe, przy czym osiągnięty zysk zobowiązane są przeznaczać na cele statutowe. Kategoria ta obejmuje w szczególności stowarzyszenia zarejestrowane, związki zawodowe czy organizacje pracodawców. Połączenie celów może też dotyczyć handlowych spółek kapitałowych, które mogą zostać utworzone dla realizacji celów zarobkowych, jednocześnie realizując również cele niezarobkowe, w szczególności w zakresie wspierania rozwoju nauki, kultury lub ochrony środowiska.

Istotnym rozróżnieniem jest również dokonane na podstawie charakteru członkostwa i wyodrębnienie wśród korporacji takich, w których członkostwo związane jest nierozzerwalnie z uczestnictwem w pewnym wyodrębnionym funduszu, w tym w kapitale zakładowym, oraz takich, w których więź korporacyjna nie jest powiązana konstrukcyjnie z partycypacją udziałową. Wydawałoby się, że członkostwo udziałowe powinno charakteryzować korporacje o celach zarobkowych, a bezudziałowe powinno występować w korporacjach niezarobkowych. Jednak przepisy prawa nie wprowadzają takiej prostej zależności. Korporacje o charakterze *stricte* kapitałowym mogą bowiem być tworzone dla celów niezarobkowych i niegospodarczych, co dotyczy w szczególności spółek kapitałowych, a jednocześnie w handlowych spółkach osobowych, które *ex definitione* są przedsiębiorcami, w zasadzie nie występuje sformalizowany kapitał zakładowy, podzielony na jednostki uczestnictwa kapitałowego.

Niezależnie od wskazanych przykładowo różnic wszystkie korporacje charakteryzują się istnieniem pewnych elementów wspólnych, składających się na ich konstrukcję prawną. Stało się to podstawą wyodrębnienia w ramach prawa cywilnego prawa korporacyjnego będącego jego wyspecjalizowanym działem⁷, obejmującym całokształt

---

⁷ Tak A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne...*, s. 42. Na temat dydaktycznego oraz doktrynalnego uzasadnienia wyodrębnienia prawa korporacji – W. Chrzastowski, *Zarys prawa korporacji. Część ogólna*, Warszawa 1997, s. 10.

norm prawnych regulujących zasady tworzenia, organizacji, funkcjonowania, a także rozwiązania i transformacji korporacji prywatnoprawnych.

Celem niniejszego opracowania jest przeprowadzenie przekrojowej analizy konstrukcji korporacji prywatnoprawnej. Podstawowym założeniem jest ujęcie takiej struktury jako stosunku prawnego o charakterze cywilnoprawnym o złożonej konstrukcji, jednocześnie będącej jednostką organizacyjną, zrzeszeniem i w przeważającej większości podmiotem prawa. Wszystkie korporacje charakteryzują się dobrowolnością tworzenia, rozwiązania, a przede wszystkim członkostwa, poczuciem wspólnoty celu, jak również powstaniem i działaniem na podstawie umowy, którą można określić mianem umowy korporacyjnej. W konsekwencji w każdej korporacji prywatnoprawnej występują takie same elementy, wyrażające specyfikę takiej konstrukcji. W związku z tym interesującym zagadnieniem wydaje się ich kompleksowa analiza, pozwalająca na wykazanie podobieństw i różnic w ich obrębie, a tym samym wewnętrzne zróżnicowanie kategorii podmiotów zaliczanych do struktur korporacyjnych.

Niewątpliwie zasadniczym elementem występującym w konstrukcji każdej korporacji, odróżniającym tę grupę struktur od mających charakter zakładowy, jest istnienie w jej obrębie stosunków prawnych członkostwa. Stosunki te w każdym przypadku wyrażają przynależność określonego podmiotu do korporacji i opierają się na analogicznych założeniach konstrukcyjnych. Jednocześnie zachodzą pomiędzy nimi istotne różnice zarówno dotyczące ich charakteru prawnego, stron, szczegółowej treści, jak i sposobów nawiązania i ustania.

Istotnym elementem niezbędnym dla realizacji zamierzonego celu jest określenie zasad organizacji i działania korporacji. Każda z nich jest bowiem strukturą sformalizowaną, jednak reguły dotyczące kreowania woli korporacji jako takiej oraz podejmowania działań w stosunkach zewnętrznych podlegają zróżnicowaniu przede wszystkim z uwagi na wyposażenie lub brak podmiotowości prawnej, a w razie jej posiadania, różnią się ze względu na rodzaj tej podmiotowości. Problematyka ta obejmuje też kwestie związane ze sprawowaniem wewnętrznej kontroli

lub nadzoru nad działalnością korporacji, realizowanych bezpośrednio przez członków bądź w sposób zinstytucjonalizowany, a także na zasadach obejmujących wzajemne uzupełnianie się takich form. Wiąże się z tym również zagadnienie zewnętrznego nadzoru nad działalnością korporacji, sprawowanego przez sądy, a także organy administracji, którego zakres i środki zostały uregulowane w zróżnicowany sposób, w zależności od rodzaju i celów korporacji.

Kolejnym elementem składającym się na konstrukcję prawną każdej korporacji jest jej majątek. Jest on niezbędny dla realizacji celu, dla którego członkowie tworzą taką strukturę. Również w tym zakresie interesującym zagadnieniem jest określenie jego reżimu prawnego, podmiotu lub podmiotów, którym przysługuje, a także porównanie jego struktury w poszczególnych rodzajach korporacji, zasad tworzenia oraz wykorzystania, jak również partycypacji członków w takim majątku i związanej z tym możliwości jego podziału między nich.

Ostatnim elementem, który wymaga scharakteryzowania, są zasady odpowiedzialności obowiązujące w odniesieniu do poszczególnych korporacji. Zagadnienie to dotyczy w istocie kilku zasadniczych kwestii. Obejmują one problematykę odpowiedzialności cywilnoprawnej, w zakresie odpowiedzialności za zobowiązania korporacji, odpowiedzialności majątkowej wobec korporacji oraz odpowiedzialności organizacyjnej ponoszonej w jej stosunkach wewnętrznych przez członków korporacji bądź jej funkcjonariuszy. Również ta sfera zagadnień mimo podobieństw konstrukcyjnych wymaga uwzględnienia istotnych różnic zachodzących pomiędzy poszczególnymi rodzajami korporacji.

Aktualnie korporacje nie mają jednolitej, wspólnej regulacji ustawowej. Poszczególne ich rodzaje zostały unormowane w zasadzie w odrębnych aktach prawnych, dotyczących danego rodzaju podmiotów, a przy tym pochodzących z różnych okresów. Część korporacji ma w prawie polskim dłuższą historię, gdyż były przedmiotem regulacji w okresie międzywojennym. W szczególności spółki handlowe uregulowane zostały w ustawie z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych, który zastąpił rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.06.1934 r. – Kodeks

handlowy⁸, uzupełniając katalog tych podmiotów o spółkę partnerską i komandytowo-akcyjną. Spółdzielnie działają na podstawie ustawy z 16.09.1982 r., która zastąpiła ustawę z 17.02.1961 r. o spółdzielniach i ich związkach⁹, a ta z kolei ustawę z 29.10.1920 r. o spółdzielniach¹⁰. Będąca podstawą działania stowarzyszeń aktualna ustawa z 7.04.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach została uchwalona w miejsce rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1932 r. – Prawo o stowarzyszeniach¹¹. Nieco młodszy rodowód mają związki zawodowe, których poprzednia regulacja zawarta była w ustawach z 1.07.1949 r.¹², a następnie z 8.10.1982 r.¹³; obecnie funkcjonują na podstawie ustawy z 23.05.1991 r. o związkach zawodowych. Problematyka partii politycznych, izb gospodarczych czy organizacji pracodawców uregulowana została po raz pierwszy w Polsce na przełomie lat 80. i 90. XX w. Pierwszą ustawą regulującą status partii politycznych w Polsce była ustawa z 28.07.1990 r. o partiach politycznych¹⁴, zastąpiona aktualnie obowiązującą ustawą z 27.06.1997 r. Natomiast izby gospodarcze działają na podstawie ustawy z 30.05.1989 r., choć obowiązywał poprzednio dekret z 28.09.1949 r. o utworzeniu Polskiej Izby Handlu Zagranicznego¹⁵, którą zastąpiła Krajowa Izba Gospodarcza. Z kolei podstawą działania organizacji pracodawców jest ustawa z 23.05.1991 r. o organizacjach pracodawców. Najmłodszymi formami są: europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych, spółka europejska i spółdzielnia europejska, których możliwość tworzenia i działania w Polsce jest konsekwencją członkostwa w Unii Europejskiej. Mają do nich zastosowanie rozporządzenia Rady Wspólnot Europejskich podlegające bezpośredniemu stosowaniu w polskim porządku prawnym oraz ustawy. Należą do nich: rozporządzenia Rady (WE) nr 2137/85 z 25.07.1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych i nr 2157/2001

⁸ Dz.U. Nr 57, poz. 502 ze zm.

⁹ Dz.U. Nr 12, poz. 61 ze zm.

¹⁰ Dz.U. z 1950 r. Nr 25, poz. 232 ze zm.

¹¹ Dz.U. Nr 94, poz. 808 ze zm.

¹² Ustawa z 1.07.1949 r. o związkach zawodowych (Dz.U. Nr 41, poz. 293 ze zm.).

¹³ Ustawa z 8.10.1982 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 1985 r. Nr 54, poz. 277 ze zm.).

¹⁴ Dz.U. Nr 54, poz. 312.

¹⁵ Dz.U. Nr 53, poz. 403 ze zm.

z 8.10.2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE) oraz ustawa z 4.03.2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej, a także rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z 22.07.2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) oraz ustawa z 22.07.2006 r. o spółdzielni europejskiej.

Niniejsza monografia nie wyczerpuje wszystkich zagadnień powstających na tle analizy konstrukcji korporacji prywatnoprawnych. Jej celem jest przede wszystkim zwrócenie uwagi na zasadnicze jej elementy, co może stanowić podstawę dalszej dyskusji na ten temat. Zawarte w opracowaniu rozważania oscylują przy tym wokół typów korporacji najczęściej występujących w warunkach polskiego obrotu prawnego, zarówno gospodarczego, jak i dotyczącego innych sfer życia społecznego. Nawiązują też do stosunkowo nowych ich form, których celowość wprowadzenia do porządku prawnego oraz przydatność w praktyce podlegają jeszcze weryfikacji.

Rozdział I

ISTOTA KORPORACJI

§ 1. Pojęcie korporacji

1. Istota i cechy korporacji

Termin „korporacja” pochodzi z języka łacińskiego od słowa *corporatio* oznaczającego „związek, połączenie części; stowarzyszenie, zrzeszenie”. W języku łacińskim z kolei słowo to wywodzi się od czasownika *corporare* oznaczającego „ucieleśnić”, a to z kolei od *corpus*, czyli „ciało”. Korporacja stanowi tym samym połączenie w jedność tworzących ją osób. Jej istotą jest zjednoczenie pewnej grupy podmiotów dla realizacji określonego celu, co oznacza, że zasadniczym jej substratem, uzasadniającym wyodrębnienie korporacji oraz decydującym o jej istnieniu i działalności, są osoby¹.

Przepisy prawa nie zawierają ogólnej ustawowej definicji korporacji, brak jest też ogólnej regulacji prawnej tego typu struktur. Natomiast niektóre z nich zostały zdefiniowane ustawowo w przepisach szczególnych dotyczących korporacji danego rodzaju. W szczególności stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem

---

¹ Zob. S. Grzybowski, *Prawo cywilne. Zarys części ogólnej*, Warszawa 1985, s. 177; A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne...*, s. 265; Z. Radwański, A. Olejniczak, *Prawo cywilne – część ogólna*, Warszawa 2017, s. 203; R. Longchamps de Berier, *Wstęp do nauki prawa cywilnego*, Lublin 1922, s. 108; F. Zoll, *Prawo cywilne w zarysie*, t. I, z. 1, Kraków 1946, s. 104. Zob. też K. Schmidt, *Gesellschaftsrecht*, Köln–Berlin–Bonn–München 2002, s. 655 i n.

o celach niezarobkowych (art. 2 ust. 1 pr. stow.). Z kolei spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą (art. 1 § 1 pr. spółdz.). Związek zawodowy natomiast jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych (art. 1 ust. 1 u.z.z.). Partia polityczna została zdefiniowana jako dobrowolna organizacja, występująca pod określoną nazwą, stawiająca sobie za cel udział w życiu politycznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej (art. 1 ust. 1 u.p.p.). Izba gospodarcza jest to organizacja samorządu gospodarczego, reprezentująca interesy gospodarcze zrzeszonych w niej przedsiębiorców, w szczególności wobec organów władzy publicznej (art. 2 u.i.g.).

Wśród elementów występujących w tych definicjach szczególnych, wyznaczających istotę poszczególnych korporacji, należy wskazać dobrowolność, zrzeszeniowy charakter, określony cel, a także trwałość i samorządność. Odnosząc się do strony podmiotowej, definicje te najczęściej posługują się terminem „organizacja”, ewentualnie „zrzeszenie”. Pojęcia te, choć występują w przepisach, nie mają legalnych definicji i zostały zaczerpnięte do języka prawnego i prawniczego z języka powszechnego. Są one w doktrynie odnoszone do istniejącego w rzeczywistości tworu czy bytu społecznego o określonej strukturze². Wydaje się, że w istocie odpowiednikiem tych terminów na gruncie prawa cywilnego, stosowanym w oderwaniu od istniejącego realnie bytu, jest pojęcie „jednostka organizacyjna”, odnoszące się do pewnej konstrukcji prawnej³. Istotna różnica polega na tym, że termin „organizacja” ma charakter neutralny w tym znaczeniu, że nie wskazuje na rodzaj jednostki organizacyjnej, wyodrębniony ze względu na jej zasadniczy substrat. Natomiast pojęcie

---

² Zob. w szczególności S. Grzybowski [w:] *System prawa cywilnego*, t. I, *Część ogólna*, red. S. Grzybowski, Ossolineum 1985, s. 286.

³ J. Frąckowiak, *Jednostka organizacyjna jako substrat osoby prawnej i ustawowej* [w:] *Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana*, red. L. Ogiegło, W. Popiołek, M. Szpunar, Kraków 2005, s. 901 i n.

„zrzeszenie” akcentuje korporacyjny charakter jednostki organizacyjnej, wskazując na jej podstawowy element, którym są członkowie.

Korporacyjna natura jednostki organizacyjnej tradycyjnie jest charakteryzowana w odniesieniu do organizacji będących osobami prawnymi, zrzeszających osoby fizyczne⁴. Niewątpliwie ujęcie to jest podyktowane pewnymi względami historycznymi, z uwagi na przyjmowany na przestrzeni wielu lat dualizm podmiotów prawa cywilnego, w ramach którego wyodrębniano osoby fizyczne i osoby prawne⁵. Jednak pojęcie „korporacja” należy ujmować szerzej i objąć nim również jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, wyposażone przez ustawę w zdolność prawną (art. 33¹ § 1 k.c.), a także takie struktury, które nie mają podmiotowości prawnej. Również skład korporacji może być szerszy i obejmować w zasadzie każdy rodzaj podmiotów prawa, czyli nie tylko osoby fizyczne, lecz także osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną. Z tego punktu widzenia uzasadnione jest budowanie definicji korporacji w oparciu o konstrukcję „jednostki organizacyjnej”⁶. Oczywiście również w takim przypadku, gdy w skład jednostki organizacyjnej wchodzi inne jednostki organizacyjne, elementarnym substratem takiej struktury jest człowiek. Jego udział w jednostce organizacyjnej będącej korporacją ma wówczas charakter pośredni, gdyż uczestniczy w niej jako członek innej jednostki organizacyjnej.

Podstawową cechą wyróżniającą korporację jako rodzaj jednostki organizacyjnej, należąca do jej istoty i będąca zasadniczym elementem jej konstrukcji, jest istnienie w jej obrębie instytucji członkostwa (uczestnictwa), z tytułu którego jej członkom przysługują określone prawa

⁴ Zob. A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne...*, s. 265.

⁵ Szeroko na ten temat zob. m.in. J. Frąckowiak [w:] *System prawa prywatnego*, t. 1, *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2012, s. 1202; M. Pazdan [w:] *System prawa prywatnego*, t. 1, 2012, s. 1025; W.J. Katner, *Podwójna czy potrójna podmiotowość w prawie cywilnym* [w:] *Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana*, red. L. Ogiełło, W. Popiołek, M. Szpunar, Kraków 2005, s. 1019 i n.; Z. Radwański, *Podmioty prawa cywilnego w świetle zmian kodeksu cywilnego przeprowadzonych ustawą z 14.02.2003 r.*, PS 2003/7–8, s. 3 i n.

⁶ W. Chrzanowski, *Zarys...*, s. 15.

Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor uczelni UMCS, kierownik Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; radca prawny; autorka i współautorka publikacji z zakresu prawa cywilnego i handlowego dotyczących w szczególności problematyki prawa spółek, umów i prawa konkurencji.

Monografia zawiera przekrojową analizę konstrukcji korporacji prywatnoprawnej. Celem opracowania jest przede wszystkim wyodrębnienie zasadniczych elementów występujących w każdej strukturze korporacyjnej. Scharakteryzowane zostały w szczególności istniejące w niej stosunki prawne członkostwa, zasady organizacji i działania korporacji, problematyka jej majątku oraz zagadnienie odpowiedzialności cywilnoprawnej (majątkowej i organizacyjnej). Omawiając wspólne założenia konstrukcyjne korporacji, autorka przedstawia jednocześnie podobieństwa i różnice występujące w ich obrębie, a tym samym wewnętrzne zróżnicowanie kategorii podmiotów zaliczanych do struktur korporacyjnych.

Prezentowane rozważania koncentrują się wokół typów korporacji najczęściej występujących w warunkach polskiego obrotu prawnego – zarówno gospodarczego, jak i dotyczącego innych sfer życia społecznego. Nawiązują też do stosunkowo nowych ich form, których celowość wprowadzenia do porządku prawnego oraz przydatność w praktyce podlega jeszcze weryfikacji.

Publikacja jest przeznaczona dla prawników praktyków, członków korporacji i ich władz oraz przedstawicieli nauki prawa.

9 788381 604581 W01P01

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8160-458-1

9 788381 604581

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 139 Zł (W TYM 5% VAT)